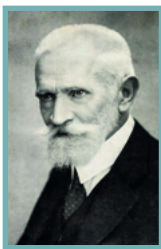

ÉVES A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG

A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG ELNÖKEI ÉS FŐTITKÁRAI

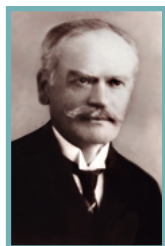
CHOLNOKY JENŐ
1939-1944

KENESSEY KÁLMÁN
1949

FEKETE ZOLTÁN
1952-1954

RÓNA ZSIGMOND
1925-1939

RÉTHLY ANTAL
1945-1948

AUJESZKY LÁSZLÓ
1950-1951

DÉSI FRIGYES
1955-1959
1964-1973

1925

RÉTHLY ANTAL
1925

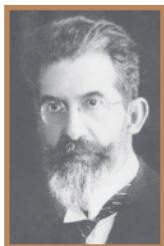
ALBERT LÁSZLÓ
1951

1930-1931
1934-1944

MASSÁNYI ERNŐ
1931-1934

BODOLAI ISTVÁN
1952-1953

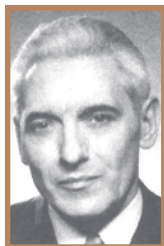
SZAKÁLY JÓZSEF
1960-1980

HILLE ALFRÉD
1925-1929

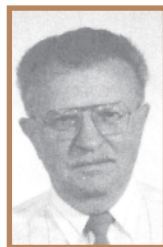
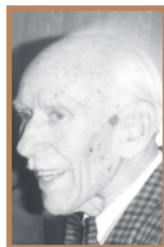
AUJESZKY LÁSZLÓ
1945-1949

KÉRI MENYHÉRT
1954-1959

SIMON ANTAL
1980-1990

HILLE ALFRÉD
1960-1963

SZÁSZ GÁBOR
1980-1990

MAJOR GYÖRGY
2006-2010

LAKATOS MÓNIKA
2022-

BÉLL BÉLA
1974-1980

AMBRÓZY PÁL
1990-2006

DUNKEL ZOLTÁN
2010-2022

2025

**HALLAMÁNÉ
LÉPP ILDIKÓ**
1992-1993

GYURÓ GYÖRGY
2002-2010

RADICS KORNÉLIA BREUER HAJNALKA
2010-2014
2022-

MERSICH IVÁN
1990-1992

MAJOR GYÖRGY
1994-2002

TARCZAY KLÁRA
2010

NÉMETH ÁKOS
2014-2022

100 ÉVES A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG

100

ÉVES

A MAGYAR

METEOROLÓGIAI

TÁRSASÁG

© Magyar Meteorológiai Társaság, 2025

1024 Budapest, Kitaibel Pál utca 1.

Felelős kiadó: Dr. Lakatos Mónika, elnök

Felelős szerkesztő: T. Puskás Márta

Borítóterv, grafika, nyomdai előkészítés: Szabó Dorottya

Készült a Premier Nyomda Kft-ben.

A centenáriumi logót Simonfi Kristóf tervezte.

ISBN 978-963-8481-16-0

Előszó

Tisztelt Tagtársunk! Tisztelt érdeklődő Olvasó!

Különleges alkalom, hogy kezünkbe vehetjük a Magyar Meteorológiai Társaság egy évszázados értékeinek lenyomatát tartalmazó kötetet. Az alapítók célja az „Időjárás” folyóirat megmentése volt, ugyanis az első világháború utáni válság a Meteorológiai és Földmágnassági Intézetet is érintette és veszélybe sodorta a lap kiadását. Az elsődleges célt sikerre vitték az alapítók.

Az 1925-ben megfogalmazott alapszabály egy azóta is érvényes célt is megjelöl: „A Társaság célja a meteorológia művelése és a meteorológiai ismereteknek széleskörű terjesztése.” Az ünnepi alkalomra készült kötet hűen tükrözi, hogy Társaságunk 100 éve ezen célkitűzés mentén működik. Tevékenységeink – legyen szó konferenciák szervezéséről, szakmai kiadványok szerkesztéséről, előadások és vitaülések lebonyolításáról, vagy jelentős kutatási eredmények és kiemelkedő szakmai munkák elismeréséről – mind ezt a küldetést szolgálják. A kötet a korábbi, nevezetes évfordulókra készült írásokkal együtt képet ad a meteorológia tudományának hazai fejlődéséről és a Társaság szerepéről ebben. Ezek az anyagok rávilágítanak elődeink elkötelezettségére és a meteorológia iránt érzett elhivatottságára, ami példaként áll előttünk.

A jubileumi kiadvány előkészítésében résztvevőknek: Buránszkiné Sallai Mártának, Ihász Istvánnak, Major Györgynek, Tóth Róbertnek és T. Puskás Mártának külön köszönetet mondok. Hálás vagyok T. Puskás Mártának, hogy szívvel-lélekkel végezte a szerkesztést és az archív anyagok és fotók digitalizálását. A grafikai tervezéséért Szabó Dorottyt illeti dicséret. Hálával tartozunk azoknak is, akik megőrizték és ápolták a Társaság írott és digitális örökségét.

Bízom benne, hogy fiatal tagjaink is érdeklődéssel forgatják a kötetet, és büszkeséggel tölti el őket, hogy egy igazán nagymúltú Társaság tagjai lehetnek.

Lakatos Mónika
elnök

Szegedi Területi Csoport

KOVÁCS ATTILA, MOLNÁR GERGELY ÉS GULYÁS ÁGNES

Míg a Magyar Meteorológiai Társaság alapításának 100., addig az MMT Szegedi Területi Csoportja a 70. évfordulóját ünnepli. A területi csoport 1955-ben alakult Wagner Richárd egyetemi tanár elnökségével.

Wagner professzor egészen az 1972-ben bekövetkező haláláig aktívan szervezte a csoport életét. A tagság kollégákból, középiskolai tanárokból, illetve a nem sokkal előtte (1954-ben) alakult Éghajlattani Tanszék hallgatóiból állt. Évente néhány előadóülésen a tudomány legújabb eredményeit mutatták be neves hazai előadók, mely ülések részben a szegedi Éghajlattani Tanszéken, részben más vidéki városainkban zajlottak (pl. Kecskemét, Pécs). Wagner professzor a mikroklíma-kutatások atyjaként a területi csoport előadóülésein maga is gyakran volt előadó, illetve többször hívta meg e tudományterület művelőit (Kiss Árpád, Boros József).

1973-ban Péczely György került a területi csoport élére. Elnöksége alatt 1975-ben nagyszabású ünnepi ülássorozattal és ifjúsági klubdelutánal emlékeztek meg a csoport megalakulásának 20. évfordulójáról. Péczely professzor elnöksége alatt is folytatódott az a hagyomány, hogy évi 3–4 előadást szervezett a csoport, amelyek a meteorológia-klimatológia témák mellett légszennyezési kérdéseket is egyre gyakrabban érintettek. A csoport szoros szakmai kapcsolatot épített ki a SZOTE Közegésztani Intézetével és a szegedi Közegésztügyi és Járványügyi Állomással (KÖJÁL), az ismeretterjesztő munkában is sokszor közösen vettek részt. Mivel Péczely professzor kutatási érdeklődése a városklíma irányába

terelődött (ő hozta létre és 3 éven át üzemeltette a város első városklíma mérőhálózatát), a területi csoport előadásain is egyre többször kerültek terítékre az ezzel kapcsolatos kutatások, az akkori legmodernebb módszereket és elméleti ismereteket bemutatva.

1986-tól az Éghajlattani Tanszék új vezetőjét, Koppány György professzort választották meg a területi csoport elnökévé, és ezt a tisztét 2005-ig látta el. Elnöksége alatt a csoport igyekezett nyitni a nagyközönség felé. Ehhez remek lehetőséget kínált, hogy a csoport titkára, Makra László, aki ezekben az években több szakmai expedíción vett részt egzotikus tájakon (Délkelet-Ázsia számos vidékén), az utazásai során készült felvételekből több, nagy érdeklődéssel kísért ismeretterjesztő előadást szervezett a területi csoport égisze alatt.

2005 és 2014 között Makra László volt a csoport elnöke. Elnöksége alatt 2009-ben a csoport emlékülést szervezett Péczely György professzor születésének 80. és halálának 25. évfordulója alkalmából, amelyen a professor családtagjai is részt vettek. Az ünnepi ülésen Ambrózy Pál, az MMT volt elnöke – aki kortársa és évtizedekig kollégája is volt Péczely Györgynek – személyes hangvétellő megemlékezésen mesélte el emlékeit, illetve Makra László összefoglalta Péczely kutató, oktató munkásságát.

2014-ben Gál Tamást választották a csoport elnökévé, aki 2022-ig látta el a tisztét. Az utóbbi egy-két évtizedben a hazai szakemberek mellett meghívott előadóink között egyre többször szerepeltek külföldi vendégek is (pl. Németország, Lengyelország, Szerbia, Törökország, Izrael), akik a tudomány legújabb eredményeit és módszereit ismertették a hallgatósággal (köztük PhD- és egyetemi hallgatók is szép számmal adódtak). A 2000-es évek óta a területi csoport egyre szélesebb közönség felé próbál nyitni, így a rendezvényeink ennek jegyében a szűk szakmai köröket megszólító tudományos előadások mellett tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő irányba is elmennek, és a középiskolás vagy az általános iskolás korosztályt is megszólítják.

Az utóbbi években kiemelt programunk volt a Péczely György születésének 90. és halálának 35. évfordulója alkalmából történt emléktábla-

avatás 2019. május 4-én az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéken. Péczely György a területi csoport elnöksége mellett a tanszék vezetője is volt 1973 és 1984 között. Az emléktábla elkészülését az MMT mellett a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Hidrológiai Társaság is támogatta. Az ünnepségen a jelenlegi tanszéki munkatársak, a professzor családja, egykori tanítványai, kollégái és barátai is megjelentek.

2022. augusztus 25–26. között a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézete volt a házigazdája az MMT XXXVIII. Vándorgyűlésének. A rendezvény címe „Aktuális kihívások a meteorológiában – fókuszban a repülésbiztonság szolgálata” volt. A rendezvényen 52 fő vett részt, 19 előadás hangzott el és 9 posztert mutattak be. A program előkészítésében és lebonyolításában az MMT Szegedi Csoportjának tagjai is tevékenyen részt vettek.

2022-ben Kovács Attila került a csoport élére. Az utóbbi években gyakran helyt adunk az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék PhD-hallgatóinak és fiatal kutatóinak is a tudományos eredményeik bemutatására. Előadó üléseinket már online is közvetítjük, még szélesebb rétegeket elérve. Aktív szakmai kapcsolatot ápolunk többek között a HungaroMet Zrt. szegedi meteorológiai állomásának munkatársaival, akik korábban az oktatás és az ismeretterjesztés terén is több ízben közreműködtek a területi csoporttal. Jelenlegi tagságunk 6 fő, amit lehetőség szerint bővíteni szeretnénk, és célunk, hogy a csoport továbbra is érdekes programokat kínáljon

A Szegedi területi Csoport vezetői

Időszak	Elnök	Titkár
1955-1972	Wagner Richard	Boros Józsefné
1973-1984	Péczely György	Kiss Árpád
1986-2005	Koppány György	Makra László
2005-2014	Makra László	Sümeghy Zoltán
2014-2022	Gál Tamás	Gulyás Ágnes
2022-	Kovács Attila	Molnár Gergely

a meteorológia és klimatológia iránt érdeklődő – remélhetőleg egyre népesebb – közönségének az elkövetkező újabb 70 évben.

Büszkék vagyunk arra, hogy csoportunk tagjait sokszor ismerték el MMT díjakkal Steiner Lajos emlékérmét kapott Wagner Richard (1955), Péczely György (1965), Boros József (1975) és Koppány György (1987). Hegyfy Kabos emlékérem díjazottja lett Koppány György (2012), Unger János (2017) és Károssy Csaba (2018). Szakirodalmi Nívódíj elismerésben részesült Kakas József, Kéri Menyhért és Péczely György (1972), Péczely György (1980), Unger János (2000) és Unger János, Gál Tamás (2021). Berényi Dénes díjat kapott Makra László (2019) Róna Zsigmond Alapítvány elismerésében részesült Kovács Attila (2023), és Götz Gusztáv Publikációs Díjat nyert Molnár Gergely (2021).

Tartalomjegyzék

Előszó	9
A Magyar Meteorológiai Társaság (MMT) első 75 éve: 1925–2000	11
A Társaság évszázadának első és utolsó negyedéről számokban	21
A Társaság válaszai a jelenkori kihívásokra	29
Az MMT díjai	35
Tiszteletbeli elnökök és tiszteleti tagok listája	57
Szakosztályok és területi csoportok	63
Agro- és Biometeorológiai Szakosztály	66
Éghajlati Szakosztály	70
Légkördinamikai Szakosztály	73
Levegőkörnyezeti Szakosztály	83
Nap és Szélenergia Szakosztály	86
Repülésmeteorológiai Szakosztály	90
Róna Zsigmond Ifjúsági Kör	96
Távérzékelési Szakosztály	101
Debreceni Területi Csoport	104
Eger–Bükk-vidéki Csoport	108
Pécsi Területi Csoport	111
Szegedi Területi Csoport	115
Szombathelyi Területi Csoport	119
Nyíregyházi Területi Csoport	123
A Magyar Meteorológiai Társaság Vándorgyűlései	125
Az MMT szerepe a hazai meteorológiai folyóiratok kiadásában	143
A Magyar Meteorológiai Társaság hazai és nemzetközi kapcsolatai	153
Pillanatképek a Magyar Meteorológiai Társaság életéből	159

The Footprints of the White-Bearded Air Inspector at the Veterinary History Museum in Türkiye	173
Függelék	179
A Társaság, a Szakosztályok és a Területi Csoportok által szervezett üléseken elhangzott előadások	179
A Magyar Meteorológiai Társaság alapszabályai	222
A Magyar Meteorológiai Társaság alakuló közgyűlésének jegyzőkönyve	240
Hasznos linkek	253